

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 12Co/165/2015  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313210028  
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2015  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tóth  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8313210028.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tótha a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Mareka Košča v právnej veci žalobkyne: Q. Q., rod. Q., nar. XX. X. XXXX, bytom H., N. XXXX/X, právne zastúpenej JUDr. Petrom Gdovinom, advokátom, AK Námestie slobody 12, Humenné, proti žalovanému: Rapid life životná poisťovňa, a.s., Garbiarska 2, Košice, IČO: 31 690 904, o zrušení rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 14. 4. 2015 č.k. 17C/285/2013 - 173, jednohlasne taktó

### rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zrušení rozhodcovského rozsudku.

R u š í rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania.

### odôvodnenie:

Okresný súd Humenné rozsudkom č.k. 17C/285/2013 - 173 zrušuje rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, Košice, pod sp. zn. 3C/125/2012 vydaný dňa 19. 1. 2012. Odporca je povinný zaplatiť trovy konania navrhovateľovi na účet jeho právneho zástupcu vo výške 493,40 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobou zo dňa 11. 7. 2013 sa navrhovateľka domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku zo dňa 19. 1. 2012 sp. zn. 3C/125/2015 vydaného Arbitrážnym súdom Košice, ktorým bola uložená povinnosť žalobkyňi zaplatiť sumu 61,74 eur a trovy rozhodcovského konania. Podľa navrhovateľky rozhodcovský rozsudok je nejasný, nezrozumiteľný, nie je z neho zrejmé, na základe akých listinných dôkazov rozhodcovský súd rozhodol. Navyac vzniesla námietku premlčania uplatneného nároku, či absencie právomoci Arbitrážneho súdu s poukazom na neplatnosť rozhodcovskej doložky, ako aj na výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, ako aj neprijateľné zmluvné podmienky.

Odporca vo vyjadrení k žalobe žiadal návrh v celom rozsahu zamietnuť. Rozhodcovský rozsudok sa netýkal spotrebiteľského sporu. Nie je možné na všetky rozhodcovské doložky aplikovať závery o ich neplatnosti pre ich hrubý rozpor s dobrými mravmi s použitím Smernice Rady ES 93/13. Podľa odporcu došlo k individuálnemu dojednaniu rozhodcovskej doložky vrátane ďalších zmluvných podmienok. Predzmluvná komunikácia je preukázaná záznamom o potrebách klienta, čo je v súlade s § 10 ods. 19 zák. č. 340/2005 Z.z., kde bol klient konkrétne poučený o zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Obdobné poisťné podmienky odporca ponúkal na liberalizovanom poisťnom trhu Slovenskej republiky spolu s ďalšími 26 poisťovňami. Nie je možné konštatovať, aby odporca konal so spotrebiteľom v dominantnom postavení. Zmluva nebola uzavretá v majetkovej tiesni zapríčinennej nedostatkom peňažných prostriedkov. Vôľová a rozhodovacia schopnosť navrhovateľa neboli ovplyvnené vidinou rýchleho zisku peňazí, ktorá by nútila navrhovateľa ku kompromisom o obsahu zmluvného vzťahu. Poukazuje na obdobné rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici a Prešove, ktoré posúdili rozhodcovské doložky so spotrebiteľom ako individuálne dojednané.

Z vykonaného dokazovania okresný súd mal preukázané, že medzi účastníkmi došlo k uzavretiu poisťnej zmluvy č. 44393932, pričom podľa časti XV. Poisťných podmienok vzájomné spory medzi navrhovateľom a odporcom sa prejednávajú v rozhodcovskom konaní podľa zák. č. 244/2002 Z.z. V bode II. Osobitných zmluvných dojednaní č. 01/2007 k poisťnej zmluve je uvedené, že poisťník (poistený) a poisťovňa týmto vyjadrujú obaja spoločne a každý zároveň svojim podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti sa podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle čl. XV. Časti týchto VPP. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku.

Súd vzťah medzi účastníkmi považoval za spotrebiteľský vzťah, nakoľko žalovaný vystupoval ako dodávateľ a navrhovateľka ako spotrebiteľka - fyzická osoba. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. účinného v čase uzavretia poisťnej zmluvy spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti. Podľa ods. 2 citovaného paragrafu dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na základe tohto spotrebiteľského vzťahu súd ex offo skúmal právne normy na ochranu spotrebiteľa a následne sa zaoberal aj návrhom na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Podľa § 40 ods. 1, 2 zák. č. 244/2002 Z.z. a to ods. c) sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať účastník zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak jeden z účastníkov rozhodcovského konania poprie platnosť rozhodcovskej zmluvy. Podľa písm. g) je možné domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17 zákona). Podľa písm. j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecné záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Podľa § 41 ods. 1, 2 zák. č. 244/2002 Z.z. žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku môže podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Súd pri hodnotení právneho vzťahu účastníkov vychádzal z § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, že tento uvádza demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok v zmluvách so spotrebiteľom, ktoré následne sa považujú za neplatné (§ 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka). Súd konštatoval, že rozhodcovská doložka je súčasťou obsahu formulárovej zmluvy, ktorú odporca bežne používa v podnikateľskej činnosti pri uzatváraní zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Podľa názoru súdu dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je nekalá podľa čl. III. ods. 3 a je prílohou Smernice Rady 93/13/EHS z 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. To zodpovedá aj hodnoteniu neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v nevýhodnom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu a úroveň informovanosti. Rozhodcovská doložka, ako aj Všeobecné podmienky, a to v časti XV. mali založiť legitimitu pri vydaní rozhodcovského rozsudku, pričom toto ustanovenia znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodnutie prípadného sporu pred všeobecným súdom. Rozhodcovská doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Súdu je známa činnosť odporcu, ktorý používa tlačivá s dojednanou rozhodcovskou doložkou v poisťnej zmluve ako VPP hromadne. Nič to nemení na tom, ak by aj boli individuálne dojednané a navrhovateľka ich nemusela podpísať. Bežný spotrebiteľ totiž nemá dostatok právnych a iných vedomostí a nemá ani také možnosti ako odporca, aby v čase uzavretia poisťnej zmluvy vedel ako sa má a môže odborne brániť. Práve pre vyrovnanie nerovnováhy v spotrebiteľských veciach súdy ex offo sú povinné preskúmať nekalé praktiky a neprijateľné zmluvné podmienky a tým vyvážiť hrubý nepomer v informačných vedomostiach spotrebiteľa a na druhej strane veľkej firmy ako žalovaná, ktorá má dostatok odborných a právnych informácií. Dojednaním rozhodcovskej doložky spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu poskytnutie ust. § 52 a násl. Občianskeho zákonníka. Dojednanie rozhodcovskej doložky je porušením všeobecných záväzných praktík právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, preto okresný súd s poukazom na ust. § 40 ods. 1 písm. j) zák. č. 244/2002 Z.z. zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice.

O trovách konania účastníkov bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnej navrhovateľke priznaná náhrada trov konania na trovách právneho zastúpenia, nakoľko bola zastúpená advokátom, ktorému patrí náhrada za poskytovanie právnej pomoci podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z..

Proti rozsudku okresného súdu dal odvolanie odporca. Odvoláva sa proti všetkým výrokom rozsudku, pretože považuje rozsudok za nezákonný a nesprávne v celom rozsahu. V doplnenom odvolaní odporca považuje postup okresného súdu za porušenie práva na verejné vyhlásenie rozsudku, pričom účastníkovi bolo bránené v uplatnení procesného práva, ktoré s verejným vyhlásením rozsudku právne predpisy spájajú. Okresný súd odňal svojim postupom účastníkovi možnosť konať pred súdom. Súd vo veci rozhodol v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu, pretože verejné vyhlásenie rozsudku nie je len formálnym a samoúčelným úkonom. Je právom účastníka zistiť, v akom zložení súd vyhlásil rozsudok a s akým odôvodnením. Nedodržanie postupov oznámením času a miesta vyhlásenia rozsudku je porušením procesných práv účastníka (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/120/2009).

Okresný súd nesprávne vec právne posúdil, pričom to dosiahlo až takých rozmerov, že pri hodnotení neprijateľných zmluvných podmienok súd pravdepodobne priznal spotrebiteľovi také práva, ktoré právne predpisy SR spotrebiteľovi nepriznávajú. Keď súd konštatoval značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, tak musel uviesť, aké práva spotrebiteľa boli dotknuté a navyiac musí aj ozrejmiť, prečo nejde o bežnú nerovnováhu, ale ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Keď okresný súd tvrdí, že rozhodcovská doložka znemožňuje spotrebiteľovi dosiahnuť rozhodnutie sporu pred štátnym súdom, tak nič nebránilo navrhovateľke domáhať sa svojej ochrany pred všeobecným súdom. Ak však už raz začalo rozhodcovské konanie, spotrebiteľ sa musí mu podrobiť a na všeobecný súd sa môže obrátiť až po tom, čo je skončené rozhodcovské konanie. Ani nový zák. č. 355/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní neumožňuje obrátiť sa na všeobecný súd predtým, ako nie je skončené rozhodcovské konanie. Súd nemôže hovoriť o porušení práv spotrebiteľa a že rozhodcovská doložka je neprijateľná, ak stále existuje právo podať žalobu podľa vnútroštátnych právnych predpisov. Neprijateľnou rozhodcovskou doložkou by bol prípad, ak by táto vylučovala právo spotrebiteľa podať žalobu alebo dosiahnuť inú nápravu po jednostupňovom konaní. Stále existuje právo spotrebiteľa na podanie žaloby o zrušení rozhodcovského rozsudku na všeobecnom súde.

Súd vydal nepreskúmateľné rozhodnutie, pretože neuviedol či došlo k oboznámeniu navrhovateľky s rozhodcovskou doložkou a či došlo k individuálnemu dojednaniu. Podľa odporcu došlo k individuálnemu dojednaniu, pretože navrhovateľka mala možnosť oboznámiť sa s podmienkou a minimálne mala priestor na jej prečítanie. Súd neuvádza, či navrhovateľka bola informovaná sprostredkovateľkou o rozhodcovskej doložke, čo spôsobuje nepreskúmateľnosť súdneho rozhodnutia. Súd sa musí vyjadriť, či došlo k naplneniu predpokladov právnej normy, či bola oboznámená s rozhodcovskou doložkou a ustanoveniami o rozhodcovskom konaní a ak nie, aké skutočnosti to odôvodňujú.

Súd nedostatočne argumentoval pri riešení otázky individuálneho dojednania zmluvnej podmienky, pričom je nesporné, že rozhodcovská doložka bola predmetom rokovania účastníkov. Spotrebiteľovi bola vysvetlená, keď došlo k podpisu osobitných zmluvných dojednaní. Aj keď osobitné zmluvné dojednania boli vopred pripravené na predložení formulári, bolo tu osobitné dojednanie oddelené od ostatného textu a nemuseli byť v prípade nesúhlasu stranami podpísané. V danom prípade navrhovateľka podpísala text Osobitných zmluvných dojednaní. Ak súd konštatoval, že vo Všeobecných poistných podmienkach, a to v čl. XV. rozhodcovské konanie je dohoda o rozhodcovskom konaní, tak táto časť všeobecných podmienok by platila len v prípade podpísania Osobitných zmluvných dojednaní. Odporca poukazuje na zjavnú neodôvodnenosť súdneho rozhodnutia a jeho arbitrárnosť, čo je prejavom určitej svojvôle v súdnom rozhodnutí. Súd sa mal zaoberať vecou a odôvodniť to relevantnými právnymi argumentmi, pričom všeobecné súdy nemusia dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04). Súd neodôvodnil, prečo nechal v úvahu argumenty odporcu a prečo považuje námietky odporcu za nesprávne. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je nepredvídateľné, preto žiada rozhodnutie zrušiť a žalobu zamietnuť.

Navrhovateľka k podanému odvolaniu navrhla rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdiť. Prvé odvolanie je len blanketné odvolanie poukazujúc na zákonné odvolacie dôvody bez bližšieho odôvodnenia. Podľa názoru navrhovateľky súd vo veci správne rozhodol pri posúdení rozhodcovskej doložky a jej osobitného dojednania. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku sa považuje rozhodcovská doložka najmä vtedy, ak nebola dojednaná individuálne a spotrebiteľ bol uvedený do omylu, rozhodcovská

doložka je skrytá v ostatnom texte podmienok zmluvy, takže si spotrebiteľ neuvedomí dôsledky podpisu takejto doložky, pričom nemohol v podstate ovplyvniť obsah zmluvy, najmä pri predložení návrhu zmluvy s Obchodnými podmienkami, u ktorých nemohol ovplyvniť ich obsah. Zmluvné dojednanie o rozhodovaní sporov rozhodcami nie je uvedené v samostatnej listine, ale je dômyselne ukryté vo vopred pripravenom formulári Všeobecných poisťných podmienok. Navrhovateľka nemohla ovplyvniť obsah Všeobecných obchodných podmienok, navyše obsahujúcich osobitné zmluvné dojednanie č. 01/2007 k poisťnej zmluve, pričom dôsledky podpisu jej neboli známe. V prípade úspechu uplatňuje si náhradu trov odvolacieho konania 87,54 eur.

Krajský súd prejednal vec v medziach, ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vo veci samej je potrebné potvrdiť vo výroku o zrušení rozhodcovského rozsudku. Čo sa týka trov prvostupňového konania, odvolací súd zrušil výrok rozsudku o trovách konania s poukazom na ust. § 43 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z. platného a účinného v čase rozhodovania súdu prvého stupňa, že ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodu podľa § 40 písm. a) a c) a pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedeného v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe. Po zrušení rozhodcovského rozsudku má súd pokračovať vo veci. Okresný súd a o trovách konania - celého konania bude rozhodnúť podľa § 151 ods. 1 O.s.p., že o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Pokiaľ sa týka veci samej odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a k tomu dodáva:

Odporca vytyka súdu prvého stupňa, že vo veci rozhodol bez účasti žalovanej obchodnej spoločnosti, resp. jej právneho zástupcu. Takýmto postupom súdu došlo k odňatiu možnosti žalovanej obchodnej spoločnosti konať pred súdom, čím boli porušené jej ústavné práva. Odvolací súd poukazuje na to, že žalovaná obchodná spoločnosť bola volaná na termín pojednávania 14. 4. 2015, pričom z pojednávania sa ospravedlnila pre kolíziu pojednávania na Okresnom súde Liptovský Mikuláš s tým, že žiada súd, aby informoval odporcu, akým spôsobom vyriešil otázku žiadosti o odročenie pojednávania. Súdby môžu odročiť pojednávania z dôležitých dôvodov, pričom samotná kolízia pojednávania nemusí byť bez ďalšieho takou prekážkou postupu súdu, pre ktorú musí odročiť pojednávanie. Je nesporné, že žalovaná obchodná spoločnosť ako poisťovacia spoločnosť je v mnohých prípadoch zastupovaná advokátmi, resp. poverenými zástupcami organizácie. Preto kolízia pojednávania žalovanej obchodnej spoločnosti na iných súdoch nie je takou prekážkou, pre ktorú musel Okresný súd Humenné odročiť pojednávanie. Bolo v moci žalovanej obchodnej spoločnosti zabezpečiť kvalifikovaného zástupcu na pojednávaní, a to povereným svojim zamestnancom alebo cestou poskytovania právnej pomoci advokátom. Aj odpoveď žalovanej obchodnej spoločnosti zo dňa 10. 4. 2015 naznačuje, že ráta aj s možnosťou, že návrhu na odročenie pojednávania nebude vyhovené (text ospravedlnenia: „Ak by spôsob, akým žiadosť o odročenie pojednávania nariadeného na 14. 4. 2015 o 10.30 hod. posúdil“). Preto nie je možné konštatovať, aby postupom súdu bola žalovanej obchodnej spoločnosti odňatá možnosť konať pred súdom. Táto námietka žalovaného na odňatie možnosti konať pred súdom nie je dôvodná.

Čo sa týka ostatných dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa, s tými sa odvolací súd plne stotožňuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Ak žalovaná obchodná spoločnosť poukazuje na to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je prekvapivé, tak z hľadiska množstva obdobných sporov žalovanej obchodnej spoločnosti v spotrebiteľských zmluvách z poisťných zmlúv uzavretých žalovanou obchodnou spoločnosťou mohol predvídať, aké postoje zaujímajú súdy v poslednom období pri ochrane práv spotrebiteľa, najmä pri hodnotení dojednávania rozhodcovskej doložky v poisťných zmluvách uzatváraných žalovanou obchodnou spoločnosťou. Tieto poisťné podmienky s rozhodcovskou doložkou sú často hodnotené ako nekalá obchodná praktika žalovanej obchodnej spoločnosti, ktorá vo Všeobecných obchodných podmienkach poisťných zmlúv skrýva texte ďalších zmluvných dojednaní, v danom prípade rozhodcovskú doložku, ktorú podľa názoru odvolacieho súdu je možno uzavrieť len v osobitnej listine, pretože podľa § 4 ods. 1, 2 zák. č. 244/2002 Z.z. rozhodcovské zmluvy môžu mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky zmluvy, pričom rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Je to text zákona účinný v čase uzavretia poisťného vzťahu medzi navrhovateľkou a odporcom. Občiansky zákonník v § 788 a násl. rieši otázky uzavretia poisťných zmlúv, pričom v § 788 ods. 3 Občianskeho zákonníka je uvedené, že súčasťou poisťnej zmluvy sú Všeobecné poisťné podmienky poistiteľa (poisťné podmienky), na ktoré sa poisťná zmluva odvoláva a ktoré sú k nej pripojené alebo boli pred uzavretím zmluvy tomu, kto s poistiteľom zmluvu uzavrel, oznámené. Podľa názoru odvolacieho

súdu Všeobecné poisťné podmienky majú bližšie riešiť otázky poisťného vzťahu, teda majú mať vzťah priamo k poisťnej zmluve a nemajú riešiť ďalšie zmluvné dojednania účastníkov, napr. uzavretie osobitnej rozhodcovskej zmluvy o riešení sporu medzi účastníkmi v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom.

Ak odporca poukazuje na to, že existujú tzv. osobitné zmluvné dojednanie č. 01/2007 k poisťnej zmluve, ktoré sú odčlenené od textu Všeobecných poisťných podmienok a v ktorých sa dojednáva rozhodcovská zmluva, tak je nesporné, že v bode 2 sa uvádza, že poisťník (poistený) a poisťovňa tým vyjadrujú obaja spoločne a zároveň svojim podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle čl. XV. časti VPP. Toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku. Podľa odporcu len v prípade podpisu Osobitných zmluvných dojednaní by nadobudol účinnosť bod XV. zmluvy týkajúceho sa rozhodcovského konania. Podľa názoru odvolacieho súdu, ak by aj nedošlo k podpisu Osobitného zmluvného dojednanie č. 01/2007, tak navrhovateľka musela tak isto podpisovať Všeobecné poisťné podmienky, pričom v texte týchto Všeobecných poisťných podmienok pomerne veľkého rozsahu, je tak isto riešená povinnosť podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, a to v zmysle bodu XV. Navrhovateľ v žiadnom prípade nemala možnosť individuálneho dojednanie obsahu Všeobecných poisťných podmienok, čo je hodnotené aj v § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, že za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažuje také, s ktorými sa mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Jednoznačne poisťné zmluvy sú formulárové zmluvy a v danom prípade formulárová zmluva žalovanej obchodnej spoločnosti neriešila len bližšie podmienky poisťného vzťahu, ale aj vytvárala nové zmluvné vzťahy účastníkov, čo je neprípustné. Všeobecné poisťné podmienky nemajú vytvárať nové zmluvné vzťahy vo forme uzatvárania dohody o rozhodcovskej zmluve. Na to naráža aj rozhodnutie súdu prvého stupňa, ak konštatuje, že pri podpise poisťnej zmluvy Všeobecné poisťné podmienky boli vypracované tak, že dodávateľ služieb neposkytol poistenému spôsob možnosti ovplyvňovania obsahu týchto poisťných podmienok, pričom poisťnú zmluvu mohla ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým ustanoveniam Všeobecných poisťných podmienok, teda aj rozhodcovskej doložke. Ak odporca poukazuje na to, že existovala možnosť riešenia obsahu poisťnej zmluvy z hľadiska tvrdeného Záznamu o požiadavkách a potrebách klienta k poisťnej zmluve (č.l. 75 spisu), tak Záznam o požiadavkách rieši skôr otázku vyplácania poisťného v prípade existencie poisťnej udalosti, čo je skôr záležitosťou rozsahu poistenia a výberu prípadov, na ktoré sa poistenie vzťahuje, ale v žiadnom prípade Záznam o požiadavkách a potrebách klienta nerieši otázku rozhodcovského konania, význam rozhodcovského konania pre poisteného a dopadu pre klienta poisťovne v prípade rozhodovania sporu medzi poisťovňou a klientom v rozhodcovskom konaní. Záznam o požiadavkách a potrebách klienta jasne hovorí o tom, že klient reálne zhodnotil svoje finančné možnosti na úhradu poisťného a súhlasí s navrhnutými produktmi, ktoré najlepšie vyhovujú jeho potrebám a požiadavkám. V žiadnom prípade Záznam o požiadavkách a potrebách klienta nerieši otázku dojednávania rozhodcovskej doložky. Preto aj táto námietka žalovaného nie je dôvodná, že došlo k individuálnemu dojednávaniu tak významného zmluvného vzťahu pri riešení sporov účastníkov v rozhodcovskom konaní.

Tvrdené argumenty žalovanej obchodnej spoločnosti o individuálnom dojednaní rozhodcovskej doložky z hľadiska vyjadrenia žalovanej jednoznačne nepreukazujú, aby skutočne došlo k individuálnemu dojednaní rozhodcovskej zmluvy medzi poisťovacou spoločnosťou a poisteným, kde poistený skôr v záujme uzavretia poisťného vzťahu podpísal všetky formuláre týkajúce sa poisťného vzťahu, vrátane nesprávnej obchodnej praktiky žalovanej obchodnej spoločnosti prenášať nové zmluvné vzťahy do Všeobecných poisťných podmienok vo forme uzavretia napr. rozhodcovskej zmluvy. Odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za správne, pokiaľ hodnotil podmienky uzavretia rozhodcovskej zmluvy, resp. jej neplatného dojednanie odkazom na Všeobecné poisťné podmienky, či Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007. Pri absencii zákonných podmienok na platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy potom takýto postup žalovanej obchodnej spoločnosti znamená, že dojednanie rozhodcovskej zmluvy bolo neprijateľnou zmluvnou podmienkou v poisťnej zmluve a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Ak rozhodcovská zmluva nebola platne dojednaná, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve, potom vo veci rozhodoval rozhodca bez platnej rozhodcovskej doložky. Rozhodcovský rozsudok bol vydaný rozhodcom, ktorý na rozhodovanie veci nemal právomoc, ktorú by mohol odvodiť od platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Žalobkyňa využila právo na napadnutie

takéhoto rozhodcovského rozsudku postupom podľa § 41 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z., ak žalobu podala v lehote 30 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku podaním žaloby na okresný súd, pričom sa odvolávala na neplatnosť rozhodcovskej zmluvy (§ 40 ods. 1 písm. c) zák. č. 244/2002 Z.z.), či porušenie všeobecných záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa (písm. j) citovaného paragrafu). Navrhovateľka ako poistená nebola dostatočne informovaná o dopade rozhodcovského konania. Rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná. Tvrdené dojednávacie rozhodcovskej zmluvy vo Všeobecných poisťovacích podmienkach vytvára nekalú obchodnú prax, ktorá je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v spotrebiteľských zmluvách, pričom neprijateľné zmluvné podmienky sú zadané v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, príkladom nie vyčerpávajúco. Je na úvahu súdu vyhlásiť niektoré podmienky zmlúv za neprijateľné, čo je aj tento prípad. Z vyššie uvedených dôvodov preto krajský súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne pokiaľ došlo k zrušeniu rozhodcovského rozsudku.

Krajský súd zrušil výrok rozhodnutia súdu prvého stupňa o náhrade trov konania, pretože po zrušení rozhodcovského rozsudku z dôvodu podľa § 40 písm. a) a c) zák. č. 244/2002 Z.z. má súd pokračovať v konaní v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe. Až v konečnom rozhodnutí vo veci bude možné rozhodovať o náhrade trov celého konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

#### **Poučenie:**

P o u č e n i e : Proti tomu rozsudku nie je odvolanie prípustné.